

Crna Gora
Ministarstvo vanjskih poslova

Br.

Podgorica, 24. jul 2019. godine

***Informacija o rezultatima predsjedavanja Crne Gore
Jadransko-jonskom inicijativom (JJI) u periodu maj 2018 – jun 2019. godine***

Crna Gora je predsjedavala Jadransko-jonskom inicijativom (JJI) od 24. maja 2018. godine do 8. maja 2019. godine, iako se kao formalni kraj predsjedavanja, u skladu sa praksom Inicijative, računa 1. jun tekuće godine.

Prioriteti predsjedavanja bili su usmjereni na promociju dobrosusjedskih odnosa i regionalne saradnje u cilju pospješivanja razvoja jadransko-jonske regije i evropsku integraciju zemalja članica JJI. Aktivnosti su se odnosile na saradnju u oblasti plavog rasta, saobraćajne i energetske povezanosti, održivog turizma i kulture, zaštite životne sredine, mladih i borbi protiv korupcije, kao i unapređivanje dijaloga sa civilnim društvom kroz saradnju sa tri jadransko-jonska foruma koji okupljanju gradove, privredne komore i univerzitete ove regije.

U skladu sa misijom JJI koja se odnosi na sveukupno unapređenje saradnje u jadransko-jonskoj regiji i podsticanje procesa evropskih integracija, vodeći se nacionalnim ali i regionalnim interesima, crnogorsko predsjedavanje je pripremilo i sprovodilo brojne prioritete (Zaključak Vlade br. 07-4784 od 11. oktobra 2018) koji su rezultirali organizacijom oko 20 aktivnosti. Tokom jednogodišnjeg perioda, uspješno su održani sljedeći događaji:

- **Tri sastanka Komiteta visokih zvaničnika**, u organizaciji Ministarstva vanjskih poslova (Podgorica, 3. oktobra 2018; Brisel, 20. februara 2019. i Budva, 6. maja 2019);
- **Okrugli sto na temu „Mali obalni tradicionalni ribolov – izazovi i mogućnosti za razvoj lokalne zajednice kroz vezu ribarstva i turizma“**, u organizaciji Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja (Budva, 13. novembra 2018);

- **Sastanak mehanizma Trojke predsjedavanja i Sekretarijata JJI** (Tivat, 7. februara 2019);
- **Konferencija predsjednika parlamenata**, u organizaciji Skupštine (Budva, 18-19. marta 2019);
- **Okrugli sto na temu „Turizam i kultura“**, u organizaciji Ministarstva za održivi razvoj i turizam i Ministarstva kulture (Podgorica, 4. aprila 2019);
- **Ministarska konferencija na temu „Jačanje regionalne i jadransko-jonske saradnje u oblasti omladinske politike“**, u organizaciji Ministarstva sporta i mladih i Misije OEBS u Crnoj Gori (Budva, 4-5. aprila 2019);
- **Okrugli sto o jačanju integriteta u organima vlasti i izbornom procesu u zemljama članicama JJI**, u organizaciji Agencije za sprječavanje korupcije (Budva, 16-17. aprila 2019);
- **Okrugli sto na temu „Zaštita životne sredine“**, u organizaciji Ministarstva održivog razvoja i turizma (Podgorica, 24. aprila 2019);
- **Okrugli sto na temu „Povezivanje luka i praćenje pomorskog saobraćaja“**, u organizaciji Ministarstva saobraćaja i pomorstva (Budva, 24. aprila 2019);
- **Savjet ministara vanjskih poslova**, u organizaciji Ministarstva vanjskih poslova (Budva, 7-8. maja 2019);
- **Međunarodna likovna kolonija** (Cetinje, 29. aprila-6. maja 2019) i **izložba slika devet umjetnika iz jadransko-jonskog regiona na temu „Dijalogom do saradnje u Jadransko-jonskom regionu“** (Budva, 8. maja 2019).

Ministarstvo vanjskih poslova je, kao koordinator predsjedavanja (zaključak Vlade br. 07-401 od 12. oktobra 2017), održao **četiri kruga zvaničnih radnih konsultacija sa Sekretarijatom JJI u Crnoj Gori** (april i septembar 2018; februar i april 2019) i formirao međuresorsku Radnu grupu za predsjedavanje sa ciljem pripreme i implementacije kalendara događaja. **Radna grupa se zvanično sastala četiri puta u Podgorici** (15. januara, 23. februara i 6. novembra 2018; 16. januara 2019), a tokom jednogodišnjeg perioda su održani **brojni odvojeni sastanci sa pojedinačnim institucijama** sa kojima je ostvarena aktivna komunikacija i saradnja. Takođe, Ministarstvo vanjskih poslova je održalo dva sastanka na lokalnom nivou – sa predsjednicima Opština Tivat (7. februara 2019) i Herceg Novi (8. marta 2019), sa idejom priključivanja ovih primorskih gradova najvećoj asocijaciji u ovom regionu – Forumu jadransko-jonskih gradova.

U kontekstu osiguravanja komplementarnosti konsekutivnih predsjedavanja, važno je naglasiti značaj **uvođenja mehanizma Trojke**, kao i održavanje periodičnih sastanaka sa predstavnicima JJI, čime je Crna Gora još jednom potvrdila spremnost za otvoren i konstruktivan dijalog u cilju daljeg promovisanja vrijednosti jadransko-jonskog regiona.

Okrugli sto o plavom rastu na temu „Mali obalni tradicionalni ribolov – izazovi i mogućnosti za razvoj lokalne zajednice kroz vezu ribarstva i turizma“ održan je u Budvi, 13. novembra 2018. godine, u organizaciji Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja. Na sastanku su predstavljene specifičnosti ove vrste ribolova na Jadranu i, kroz razmjenu mišljenja o prioritetima u ovoj oblasti, ispitani modaliteti za uspostavljanje konkretnih veza sa turizmom, u cilju kreiranja i poboljšanja turističke ponude ovog regiona.

Ministarstvo održivog razvoja i turizma i Ministarstvo kulture organizovali su u Podgorici, 4. aprila o.g. **Okrugli sto na temu „Turizam i kultura“**. Fokus sastanka bio je na razvoju kulturnog turizma kroz uvezivanje turizma sa kulturno-istorijskim nasljeđem zemalja. Zaključeno je da ova vrsta turizma predstavlja veliku razvojnu šansu jadransko-jonske regije, te da u narednom periodu treba posvetiti pažnju projektima kojima je cilj turistička valorizacija kulturnih dobara, uz vođenje računa o zaštiti kulturne baštine.

Ministarstvo održivog razvoja i turizma organizovalo je **Okrugli sto o značaju regionalne i podregionalne saradnje za zaštitu morske sredine i efikasno sporvođenje Okvirne direktive o morskoj strategiji i Okvirne direktive za uspostavljanje okvira za planiranje prostora morskog područja** u Podgorici, 24. aprila o.g. Sastanak je bio prilika za razmjenu iskustava, dobrih praksi, mišljenja i ideja o efikasnijoj primjeni planiranja i upravljanja obalnim i morskim područjima u jadransko-jonskom regionu, kao i o važnosti već uspostavljenih struktura kao što je Komisija za zaštitu Jadrana.

U organizaciji Ministarstva saobraćaja i pomorstva, u Budvi je 24. aprila o.g. organizovan **Okrugli sto na temu saobraćajne i energetske povezanosti** sa fokusom na razvoj saobraćajne mreže između luka u jadransko-jonskom regionu, kao i na unapređenju lučke infrastrukture, uključujući strukturu i lučke servise koji su od izuzetnog značaja za poboljšanje povezanosti između zemalja.

Agencija za sprječavanje korupcije je organizovala **ad hoc Okrugli sto o antikorupciji na temu „Jačanje integriteta u državnim tijelima i izbornom procesu u državama članicama JJI“** u Budvi, 16-17. aprila o.g. Događaj je omogućio da se kroz regionalnu platformu koju obezbjeđuje JJI prati efektivnost i održivost postojećih antikorupcijskih mehanizama, kao i mogućnost njihove nadogradnje u državama članicama ove Inicijative i ujedno potvrdio nastojanja država da se efikasno i djelotvorno bore protiv korupcije, dostizanjem najboljih evropskih standarda i prakse.

Ministarstvo sporta i mladih je 5. aprila o.g, uz podršku Misije OEBS-a u Crnoj Gori, organizovalo **Konferenciju posvećenu jačanju jadransko-jonske saradnje u oblasti omladinske politike**. Ovaj događaj je bio prilika za razmatranje ključnih izazova i ostvarenih rezultata, kao i za razmjenu iskustava između država regiona u oblasti unapređenja položaja mladih kroz ostvarivanje bliske saradnje sa državama regiona kao i državama članicama Evropske unije. Konferencija je prvi put okupila predstavnike državnih institucija nadležnih za oblast omladinske politike iz zemalja članica JJI, kao i predstavnike međunarodnih, regionalnih i domaćih nevladinih organizacija sa ciljem intenziviranja saradnje u spomenutoj oblasti.

U okviru parlamentarne saradnje održana je **XVI Konferencija predsjednika parlamenata država članica JJI** u Budvi, 18-19. marta o.g. Konferencija je bila podjeljena u dvije sesije – prvu, koja se odnosila na turizam i kulturu kao važna područja saradnje, i drugu – sjednicu parlamentarnih tijela, kao značajnih resursa za jačanje saradnje u prioritetnim oblastima. Usvojena je Zajednička izjava kojom je potvrđena politička podrška aktivnostima na nacionalnom i regionalnom nivou, a koje se odnose na razvoj u oblasti turizma i zaštite kulturne baštine u jadransko-jonskom regionu.

Sve aktivnosti su imale za cilj kreiranje i implementaciju ideja i projekata koji će u značajnoj mjeri doprinijeti razvoju jadransko-jonskog basena. Sa vanjsko-političkog aspekta, najznačajniji događaj bio je **sastanak Savjeta ministara vanjskih poslova**, održan u Budvi, 7-8. maja o.g, kojim je i zaključeno jednogodišnje predsjedavanje Crne Gore, o čemu je Ministarstvo vanjskih poslova sačinilo i distribuiralo odvojeni izvještaj.

U cilju promocije bogatog kulturnog i historijskog nasljeđa jadransko-jonskog regiona, tokom crnogorskog predsjedavanja je uveden **simbol predsjedavanja** – vajarski odlivak endemske crnogorske vrste „**Lovčenski zvončić**“ koji „niče iz kamena“ i koji će, kroz različite simbolike, biti razmjenjivan među ministrima vanjskih poslova, iz ruke u ruku, prilikom primopredaje predsjedavanja.

Posebni pečat uspješnom predsjedavanju dat je u okviru kulturno-umjetničke dimenzije. Ministarstvo kulture i Ministarstvo vanjskih poslova su, u saradnji sa Sekretarijatom JJI, organizovali sedmodnevnu **Međunarodnu likovnu koloniju na Cetinju „Dijalogom do saradnje u Jadransko-jonskom regionu“** u kojoj je učestvovalo devet mladih slikara iz zemalja članica JJI koji su naslikali radove tehnikom ulje na platnu, predstavljajući na taj način važnost i moć dijaloga u regionu i promovišući vrijedno kulturno-istorijsko nasljeđe ovog dijela Evrope. Po završetku ministarskog sastanka u Budvi, 8. maja, upriličena je **likovna izložba** na kojoj su predstavljena umjetnička djela. Izložbu su otvorili ministar vanjskih poslova prof. dr

Srđan Darmanović i ministar kulture Aleksandar Bogdanović, uz prisustvo šefova delegacija JJI.

Ocjena predsjedavanja

Predsjedavanje Crne Gore Jadransko-jonskom inicijativom ocijenjeno je kao uspješna misija u kojoj je jačanje regionalne saradnje jasan motiv i preduslov za napredak svih zemalja jadransko-jonskog basena, posebno kad je u pitanju dobrosusjedska saradnja i ispunjavanje EU agende.

Crna Gora je bila ozbiljno i odgovorno posvećena pripremi i realizaciji ciljeva i programa JJI kroz implementaciju brojnih prioriteta predsjedavanja i kalendara aktivnosti. Po ocjeni zemalja članica inicijative, regionalnih partnera i međunarodne zajednice, predsjedavanje je bilo jedno od najuspješnih od osnivanja ovog regionalnog mehanizma. Realizacijom oko 20 aktivnosti na različitim nivoima i različitim temama, po prvi put u istoriji JJI, Crna Gora je zblížila devet zemalja, dodatno produbljujući saradnju u područjima od zajedničkog interesa i promovišući vrijednosti ovog regiona. Istovremeno, značajno je doprinijela povećanju vidljivosti i boljoj afirmaciji JJI u savremenim regionalnim procesima i na evropskoj sceni.

Crna Gora se predstavila kao zemlja koja posjeduje kapacitete da doprinese sveukupnom progresu društva kroz prepoznavanje zajedničkih ciljeva, kao i kroz iniciranje i izradu strateški važnih projekata za dalji razvoj Inicijative, poput uvođenja novih mehanizama saradnje (kroz sastanke Trojke predsjedavanja), povećanje broja članica (kroz podršku i realizaciju članstva San Marina), podsticanjem tješnje saradnje regionalnih inicijativa (kroz potpisivanje Memoranduma o saradnji Sekretarijata CEI i JJI) i saradnje u okviru ad hoc aktuelnih tema (poput borbe protiv korupcije, mladih i organizacije Likovne kolonije i izložbe slika).

Crna Gora je predsjedavanjem još jednom potvrdila jasnu, nedvosmislenu i konkretnu posvećenost regionalnoj politici zasnovanoj na uzajamnoj saradnji zemalja i njihovoj evropskoj perspektivi. Istovremeno, predsjedavanje je doprinijelo promociji naše zemlje kao odličnog domaćina, posvećenog partnera ali i kao turističke destinacije, odnosno sveukupnom povećanju vidljivosti na regionalnoj i međunarodnoj sceni.

Crna Gora je u potpunosti opravdala povjerenje i očekivanja država članica JJI i postavila visoke standarde u pogledu inovativnog pristupa predsjedavanja i veoma ambicioznog kalendara događaja. Aktivnosti u okviru jednogodišnjeg perioda rezultirale su usvajanjem važnih strateško-političkih dokumenata koje pokazuju stepen involviranosti i prepoznatljivosti rada i zalaganja Crne Gore na planu unapređenja sveobuhvatnog regionalnog dijaloga.